

'Başkanlık' için seçmen ne diyor

A&G'nin 42 ilde yaptığı araştırmaya göre Başkanlık-Cumhurbaşkanlığı sistemi seçmenin yüzde 45.7'si tarafından destek görüyor. Referandumda "hayır" diyeceğini söyleyenlerin oranı ise yüzde 41.6. Kararsızlar dağıtıldığında ise referandumda sistem değişikliğine destek yüzde 52'ye çıkıyor...

A&G Araştırma Şirketi 26-27 Kasım 2016 tarihlerinde 42 ilde, 3010 denekle yüz yüze görüşme metoduyla anayasa değişikliğine ilişkin bir araştırma yaptı. Araştırmada sistem değişikliği konusunda Ak Parti ile MHP uzlaşmış görünüyor. Siz bu uzlaşmayı nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna deneklerin yüzde 52.9'u olumlu, yüzde 47.1'i ise olumsuz yanıt verdi. Partilere göre dağılımda Ak Partililerin yüzde 90.6'sı, MHP'lilerin de yüzde 36.3'ü bu işbirliğini olumlu bulduğunu söyledi. CHP'lilerin yüzde 84.2'si, HDP'lilerin ise yüzde 96.1'i bu iş birliğini olumsuz bulduklarını belirtti.

AK PARTİ - MHP İŞBİRLİĞİ	%
Olumlu oldu	52.9
Olumsuz oldu	47.1
TOPLAM	100

Yüzde 12.7 kararsız

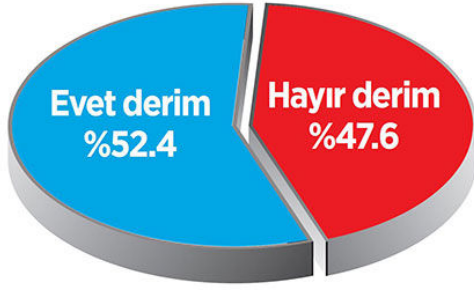
Araştırmaya göre, Başkanlık-Cumhurbaşkanlığı sistemi seçmenin yüzde 45.7'si tarafından destek görüyor. Bu rakam Haziran 2016'da yüzde 37.4 olarak ölçülmüştü. Son araştırmada referandumda "hayır" diyeceğini söyleyenlerin oranı ise yüzde 41.6 olarak belirlendi. Bu oran Haziran 2016'da ise yüzde 42.5'ti.

Halkın yüzde 12.7'si ise bu konuda henüz kararsız olduğunu ifade etti. Kararsızlar dağıtıldığında sistem değişikliğine destek yüzde 52'ye çıkıyor. Ak Parti seçmenin yüzde 78.3'ü, MHP seçmenin yüzde 28.6'sı sistem değişikliğini destekleyeceğini söylüyor. CHP seçmenin yüzde 83.1'i, HDP seçmenin yüzde 88.8'i değişikliği desteklemeyeceğini ifade ediyor. "Desteklerim" diyen CHP'lilerin oranı yüzde 10.1, HDP'lilerin ise 1.7 olarak belirlendi.

Olası bir referandumda "sistem değişikliği" için ne dersiniz?

	Haziran 2016	Kasım 2016
Evet derim	37.4	45.7
Hayır derim	42.5	41.6
Fikrim yok	20.1	12.7
Toplam	100	100

Araştırmaya göre yaş yükseldikçe referandumda "evet" derim diyenlerin oranı genel ortalamanın üzerine çıkıyor. "Kararsızım" ve "Fikrim yok" diyenler arasında da kadınlar, düşük eğitimliler ve kırsal bölgelerde yaşayanlar çoğunlukta yer alıyor. Karadeniz, İç Anadolu ve Doğu Anadolu'da "evet" derim diyenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde yer alıyor.

Fikri olmayanlar dağıtıldığında:**'Erdoğan dediği için'**

Değişikliği destekleyenlere "Sistem değişikliğine neden evet dediğinizi Őimdi size okuyacaklarımdan hangisi en iyi Őekilde ifade eder?" denilerek Őu seğenekler sunuldu:

"Evet" derim diyenlerin nedenleri:

	%
RECEP TAYİP ERDOĞAN evet dediği için ben de evet diyorum	44.8
Parlamente sistemini Türkiye için uygun olmadığını düşünüyorum o yüzden diyorum	55.2
TOPLAM	100

1) Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan evet dediği için ben de evet diyorum.

2) Parlamento sisteminin Türkiye için artık uygun olmadığını düşünüyorum o yüzden evet diyorum."

Sistem değişikliğine evet diyenlerin yüzde 44.8'i "Recep Tayyip Erdoğan evet dediği için ben de evet diyorum" derken, yüzde 55.2'si "Parlamente sisteminin Türkiye için uygun olmadığını düşünüyorum o yüzden evet diyorum" yanıtını seğti.

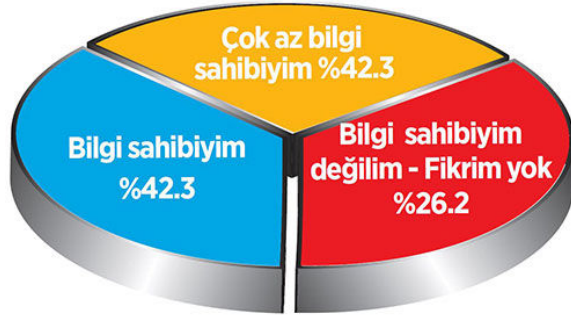
Referandumda hayır diyeceğini söyleyenlere ise "Sistem değişikliğine neden hayır dediğinizi Őimdi size okuyacaklarımdan hangisi en iyi Őekilde ifade eder?" denilerek Őu seğenekler sunuldu: 1) Sistem değişikliğine karşı değilim ancak Erdoğan seğileceği için hayır diyorum.

2) Parlamento sisteminin Türkiye için daha uygun olduğunu düşünüyorum." Yüzde 30.9'u birinci, yüzde 69.1 ise ikinci yanıtı tercih etti.

'Yüzde 19.6 bilgisiz'**"Sistem değişikliğine hayır" diyenlerin nedenleri:**

	%
Sistem değişikliğine karşı değilim ancak RECEP TAYİP ERDOĞAN seğileceği için hayır diyorum	30.9
Parlamente sisteminin Türkiye için uygun olduğunu düşünüyorum	69.1
TOPLAM	100

"Başkanlık sistemi hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğunuzu düşünüyorsunuz?" sorusuna Türkiye'de yaşıyan 18 yaşı ve üzeri nüfusun yüzde 42.3'ü başkanlık sistemi hakkında bilgi sahibi olduğunu ifade etti. Yüzde 31.5 ise "Çok az bilgi sahibiyim" dedi. "Bilgi sahibi değilim" diyenler yüzde 19.6, cevap vermeyenler ve "Fikrim yok" diyenler ise yüzde 6.6.

“Sistem değişikliği” hakkında ne kadar bilgi sahibisiniz?**15 Temmuz'dan sonra arttı**

Adil Gür'ün araştırmaya dair yorumu şöyle:

15 Temmuz'a kadar yapılan araştırmalarda halk seğilmiş cumhurbaşkanı ile başbakanın olması ÷lkede iki başlılığa yol açar demekle birlikte başkanlık modeline sıcak bakmamakta, hayır cevapları tüm araştırmalarda evetlerden fazla çıkmaktaydı.

Darbe girişimi ile birlikte hem Cumhurbaşkanı Erdoğan'a duyulan güven ve sempati arttı hem de sistem değişikliği ile birlikte terörle mücadele gibi konularda sistem değişikliğinde daha etkili mücadele edileceği fikri hakim olmaya başladı. Bu nedenle “evet” derim diyenlerin oranı 15 Temmuz'dan sonra hızla arttı. Kasım ayı sonunda yaptığımız araştırmada “evet” diyenlerin “hayır” diyenlerden fazla olduğunu görüyoruz.

Araştırma sonuçlarında görüldüğü gibi seçmenin önemli bir bölümü sistem değişikliğinden daha çok Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın pozisyonunu dikkate alarak karar veriyor.

Ak Parti ile MHP'nin üzerinde uzlaştığı mini anayasa paketi TBMM'ye geldiğinde içeriği kamuoyu önünde tartışıldıkça vatandaşın tercihi daha da belirginleşecektir. Muhtemel bir referandumda sadece anayasa değişikliği ile ilgili maddelerin oylanmayacağını, referandum tarihinde ÷lkenin içinde bulunduğu konjonktürel ortamın da etkili olacağını unutmamak gerek.

Başkanlık-partili cumhurbaşkanlığı referandumu (bugün seğim olsa)

	Evet derim	Hayır derim	Fikrim yok	Toplam
AK Parti	78.3	11.1	10.7	100
CHP	10.1	83.1	6.8	100
MHP	28.6	49.3	22.1	100
HDP	1.7	88.8	9.5	100
Diğer	15.4	76.9	7.7	100
Kararsız - Boş oy	19	48.9	32.2	100
Toplam	45.7	41.6	12.7	100